

70 let revije Acta Biologica Slovenica

Alenka Gaberščik

Društvo biologov Slovenije, Večna pot 111, 1000 Ljubljana

Znanstvena revija Acta Biologica Slovenica (ABS) je glasilo stanovskega združenja biologov Društva biologov Slovenije. V letošnjem letu obeležujemo 70 let, kar je začel izhajati Biološki vestnik, predhodnik revije ABS. Novo ime Acta Biologica Slovenica je revija dobila leta 1997. Biološki vestnik je sprva objavljala rezultate domačih raziskovalcev z različnih področij biologije v slovenskem jeziku. Kasneje so se izdajatelji odločili je objavljati pretežno v angleškem jeziku. To je povečalo krog bralcev in omogočilo posredovanje rezultatov slovenskih znanstvenikov tudi v mednarodni prostor. Širša dostopnost revije se je še povečala z izmenjavo z več kot 200 domačimi in tujimi inštitucijami. Poleg tega pa so v Biološko knjižnico prihajale številne tuje publikacije s področja biologije, ki so bile na razpolago slovenskim raziskovalcem.

Uredništvo revije je bilo vseskozi prostovoljno in je zahtevalo obilo srčnosti in predanosti. Sprva so uredniški odbor sestavljali slovenski znanstveniki, od leta 1997 dalje ima uredniški odbor mednarodno sestavo. Do danes se je zvrstilo več odgovornih in tehničnih urednikov. V obdobju od leta 1962-69 je bil odgovorni urednik entomolog Štefan Michieli, med leti 1970 in letom 1992 je urednikoval zoolog, predavatelj in akademik Janez Matjašič, od leta 1995 do 2008 predavatelj in limnolog Mihael J. Toman, z letom 2009 sem uredništvo prevzela Alenka Gaberščik in ga lansko leto predala predavateljici in botaničarki Jasni Dolenc Koče.

Revija je z nekaj krajšimi prekinitvami redno izhajala 2-krat letno. Do sedaj je izšlo 64 zvezkov. Do leta 2009 je revija izhajala le v tiskani obliki, s tem, da so bili angleški in slovenski izvlečki dostopni tudi na spletu (<http://bijh.zrc-sazu.si/ABS/SI/ABS/index.asp>). Po letu 2009 smo začeli izdajati tudi spletno izdajo, z letom 2021 pa

smo tiskano izdajo ukiniteli in prešli le na spletno izdajo, ki je v odprtem dostopu dostopna tako na portalu ZRC-SAZU, kot tudi na portalu digitalne knjižnice Slovenije (<http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:spr-ETYMF1IG>). ABS je vključena tudi v svetovne baze, kot so CABI in Clarivate.

Revijo sofinancirajo člani društva s svojimi članarini in Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), v preteklosti pa Javna agencija za knjigo (JAK), kar člani društva cenimo.

Revija objavlja raziskave lokalnega in širšega pomena z vseh osnovnih področij biologije, od ekologije, botanike, zoologije, antropologije, molekularne biologije, biokemije, genetike, mikrobiologije, kot tudi prispevke na področju aplikativne biologije. Objavlja izvirne, pregledne znanstvene in kratke članke, novice o različnih znanstvenih dogodkih, recenzije znanstvenih knjig ter prispevke ob obletnicah znanstvenikov in znanstvenih ustanov. Občasno izidejo tudi posebne tematske številke (npr. o risu, ob različnih obletnicah). V reviji svoje rezultate objavljajo uveljavljeni domači in tuji raziskovalci (v razmerju 80 % / 20 %), k objavljanju pa vabimo tudi mlade raziskovalce in znanstvenike na začetku njihove raziskovalne poti. Revija objavlja tudi slovenske znanstvene članke, kar je posebej pomembno z vidika razvoja slovenskega strokovnega izražanja. K temu doprinejajo tudi slovenski izvlečki, povzetki ter napisi k slikam in tabelam v angleških člankih.

Splet je precej olajšal in pospešil uredniško delo, pa tudi povečal dostopnost revije, obenem pa se vsebina lahko kaj hitro utopi v množici informacij, ki so danes na voljo uporabnikom spleta. Zato je treba vseskozi vzdrževati visoko kakovost in izvirnost znanstvenih prispevkov in si tako zagotoviti "vidnost".